

Ruokolahden muinaisjäännöskohteita kulttuurimatkailijalle

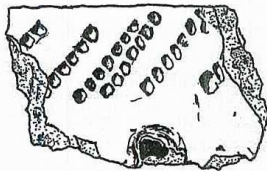
teksti: Minna Kähtävä-Marttinen

KOROSNIEMEN ESIHISTORIALLINEN ASUINPAIKKA-ALUE

Korosniemen alueelta tunnetaan viisi erillistä esihistoriallista asutuskeskittymää. Alueella on asuttu kampakeraamiselta ajalta kivikauden loppuun tai varhaisen metallikauden alkuun saakka. Selkein asutusvaihe ajoittuu 6000 vuoden taakse tyypillisen kampakeramiikan aikaan (4000 - 3500 eKr.). Tutkimuksissa asuinpaikoilta on löytynyt saviastioiden paloja, kiviesineen katkelma sekä kivi-iskoksia, joita on syntynyt esineitä valmistettaessa. Asuinpaikat on rauhoitettu muinaismuistolain perusteella. Rauhoitettuihin muinaisjäännöksiin ei saa kajota. Suojelun tarkoituksena on säilyttää kohteiden sisältämä ainutkertainen tieto.

Tyypillisen kampakeramiikan aikaan Korosniemen alue oli saaristoa. Saimaan Vuoksen lasku-uoman puhjettua noin 6000 vuotta sitten Saimaan pinta laski noin kolme metriä, jolloin alueen muotoutuminen nykyiseen alkoi. Saarilla asuttiin sekä ennen Vuoksen puhkeamista että sen jälkeen.

Asutus keskittyi hiekkarannoille veden läheisyyteen. Vesistöt olivat tärkeitä kulkureittejä ja ne tarjosivat myös mahdollisuuksia ravinnon hankkimiseen. Yleensä kivikauden tärkeimpiä ravinnonlähteitä olivat kalat sekä hylje, majava, hirvi ja peura. Korosniemestä on löytynyt palaneita luunsiruja, jotka ovat muinaisen ihmisen aterian jäänteitä.

Korosniemestä löytynyt saviastianpala. Kampakeramiikka on nimetty koristelun mukaan. Se muistuttaa kamman piikkien painamaan jälkeä. Piirros EKM/Virpi Rauhala.

Ajo-ohje: Ruokolahden kirkolta Ukonsalmentietä Ukonsalmen sillan Salosaaren puoleisesta päästä käännä oikealle Salonsaarentielle, joka vaihtuu 9,3 km päästä Äitsaarentieksi, jota 7,8 km ja käännä vasemmalle Korosniementielle, jota ajetaan noin 2 km.

SALMINIEMEN LAPINRAUNIO

Lapinraunio on matala kalliopohjalle pelkistä kivistä ilman maatyttä koottu kiviröykkiö. Muodoltaan röykkiö on pyöreä tai soikea ja halkaisijaltaan 5 – 20 metriä. Lapinrauniot sijaitsevat järvien rannoilla korkeilla rantakallioilla. Osa raunioista on todennäköisesti hautoja, osa on mahdollisesti uhripaikkoja. Lapinraunioita alettiin rakentaa pronssikauden alussa noin 3500 – 3300 vuotta sitten. Ne ajoittuvat pronssikaudelta varhaiselle rautakaudelle. (1500/1300 eKr. – 500 jKr.). Lapinraunio on kiinteä muinaisjäännös, joka on rauhoitettu muinaismuistolain perusteella. Lapinraunioon ei saa kajota. Suojelun tarkoituksena on säilyttää kohteen sisältämä ainutkertainen tieto.

Pronssikauden alkaessa kivikauden ruumishautaus vaihtui polttohautaukseen. Vainajan tuhkan ja mahdollisten hauta-antien päälle koottiin kiviröykkiö. Rannikolla rakennettiin kookkaita hiidenkiukaita ja sisämaan järviolueella matalia lapinraunioita. Lapinraunio-nimitys on vakiintunut kansanperinteestä. Lapinraunioita on kutsuttu myös "lappalaisen haudoiksi" tai "metelinkiukaiksi".

Lapinraunioita on tutkittu hyvin vähän. Osasta on saatu talteen palanutta luuta ja joitakin esineitä. Löytöjen ja ajoitusten perusteella osa raunioista on voitu määrittellä pronssikauden ja varhaisen rautakauden haudoiksi. Ruokolahden Salminiemien lapinraunioita ei ole tutkittu.

Ajo-ohje: Ruokolahden Syyspohjasta käännä vasemmalle Kyläniemeen vievälle Utulan tielle, jota ajetaan 12 km, kunnes käännä vasemmalle Härskiäntielle, jota ajetaan 2,7 km, jonka jälkeen käännä oikealle Kaukopään Kalamiesten majalle. Röykkiö sijaitsee kalastusseuran mökkialueella. Ryhmien tulosta on sovittava etukäteen.

